

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI HAKKINDA RAPOR

FİİLİ TÜRK İSLAM DEVLETİ

Aydınlanma Hareketi'nin ilgili çalışma
komisyonlarınca hazırlanmıŐtır.

İçindekiler

Giriş	3
Diyanet İşleri Başkanlığı (DİB)	8
Görev ve Yetkilerini Yasalara Aykırı Kullanıyor	8
Laiklik İlkesini Umursamıyor	10
Diyanet İşlerinin Örgüt Yapısı 2010 Yılında Güçlendirildi	16
AKP Memurundan İslam Otoritesi Yaratmaya Çalışıyorlar	19
Diyanet İşleri Daha da Güçlenebilmek İçin Tüzel Kişilik İstiyor	19
Diyanet İşleri Başkanlığı Para İçinde Yüzüyor	20
Diyanet İşleri Kaç Kamu Kurumuna Bedel?	22
Yasalara Aykırı Harcama Yapmasına Göz Yumuluyor	24
Bir Başka Gelir Kaynağı: Said-i Nursi'nin Kitaplarının Telif Hakkı Diyanet'e Devredildi	25
Diyanet'in Eğitim Hizmetleri	25
Eğitimin Yaşı Yoktur	26
Kuran Kursları Nerelerde Yapılıyor?	28
MEB-Diyanet İşbirliği Protokolü	28
Döner Sermaye İşletmesi	29
Diyanet İşleri Başkanlığı ile Türkiye Diyanet Vakfının İçtiği Su Ayırı Gitmiyor	29
Türkiye Diyanet Vakfı	32
Yasalarla Öngörülme Yen Gelirleri Var	32
Diyanet Vakfı'nın Şirketi: KOMAŞ	33
Türkiye Diyanet Vakfı'nın Üniversitesi Var	34
Türkiye Diyanet Vakfı Yurtdışına Açıldı	35
Dini ve Sosyal Hizmetler Vakfı	38
Camilerin Ticari Ünitelerinden Elde Edilen Kira Gelirlerinin %25'i Bu Vakfa Gidiyor	38
Vakıf, Camilerin Minarelerine Konulan Baz İstasyonlarını da Kiraya Veriyor	39
Ek: Dinci Vakıflar ile Birlikte Tablo Tamamlanıyor	
Dinci Vakıflara Kamu Kaynaklarından Çıkarlar Sağlanıyor	40
Sonuç	45

GİRİŞ

Kapitalizm, bugününü kurtarmak ve geleceğini güvenceye almak için, yoksulluk, adaletsizlik, sömürü, talan gibi somut gerçeklikleri sorgulama yetisini yitirmiş beyinlere gereksinme duyuyor.

Somut olarak kapitalizm, önlem alınmadığı için, maliyetleri yükseltiyor diye işçinin yaşama hakkına yatırım yapılmadığı için, şirket hızlı ve daha fazla para kazanabilsin diye insanların canı tehlikeye atıldığı için yaşanan "iş kazalarında" işçiler katledildiğinde, bunu "kader" diyerek geçiştirip unuttabilecek beyinlere ihtiyaç duyuyor.

Kapitalizm, karın tokluğuna çalışan, zar zor geçinen insanların buna isyan etmemesini, eşitsizliği tevekkülle karşılmasını sağlayacak, sömürü düzeni sürerken sadece sabır vazedecek "manevi" önderlere ihtiyaç duyuyor.

Yine somut olarak kapitalizm, uluslararası rekabet olmadan, bunun kaçınılmaz sonucu savaşlar olmadan yapamıyor. Savaş, savaşacak insan de-

Anayasadan laiklik ilkesinin çıkarılmasını tartışmaya açmadan çok önce, ülkeyi fiili bir İslam Devleti haline getirmek için var güçleriyle çalışıp yol aldılar. Sadece ülkemiz yurttaşları için değil, tüm bölge ve dünyada insanlık için bir tehdit olan bu Cihatçı Osmanlıcı stratejinin merkezi kurumsal ögesi günümüzde Diyanet İşleri Başkanlığı'dır.

mek. Bunu inanarak yapacak insan demek. Sarayları, konakları zenginleş-tirmek için kendisi gibi yoksul insanları öldürecek, bunu "uhrevi bir dava" uğruna yaptığını düşünecek, bu dava uğrunda ölse bile ödüllendirileceğini düşünecek insan demek. Kapitalizm böyle insanlara ihtiyaç duyuyor. Böyle insanları şekillendirecek düşünce ve inançlara ihtiyaç duyuyor.

Bugün, devletin bütün kurumları, zihinleri Hanefilik mezhebinin inanç diz-

D. PAYDAŞ ANALİZİ

Diyanet İşleri Başkanlığının hizmetleri ile ilgisi olan, Başkanlıktan doğrudan veya dolaylı etkilenen veya Başkanlığı etkileyen kişi grup veya kurumlar paydaş olarak belirlenmiştir. Paydaşlar çeşitli özelliklerine göre lider, çalışan, hizmet alan, temel ortak, stratejik ortak ve tedarikçi olarak aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır.

Diyanet İşleri Başkanlığı Paydaşları Tablosu

Paydaşlar	Lider	Çalışan	Hizmet Alan	Temel Ortak	Stratejik Ortak	Tedarikçi
Kurum Personeli	o	✓				
Vatandaş-Soydaş-Dındaş ve Diğer İnsanlar			✓			
Başbakanlık				✓		
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı			✓		✓	
Milli Eğitim Bakanlığı			✓		✓	✓
Dışişleri Bakanlığı				✓		
Maliye Bakanlığı						✓
Adalet Bakanlığı			✓		✓	
Sağlık Bakanlığı			✓		✓	✓
İçişleri Bakanlığı				✓		
Diğer Bakanlıklar			o			o
Vakıflar Genel Müdürlüğü						✓
Türkiye Radyo Televizyon Kurumu			✓		✓	✓
Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı					✓	✓
İlahiyat Fakülteleri						o
Diğer Fakülteler						o
Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları			o			o
Türkiye Diyanet Vakfı				✓		✓
STK (Vakıf-Demek-Sendika vb.)			o		o	o
Basın/Yayın Kuruluşları			✓			
Yerel Yönetimler			✓			✓
Yabancı Misyon Şeffikleri						o

(o: Kısmi ilişki var - ✓: Tam kapsamlı bir ilişki var)

gesi doğrultusunda biçimlendirmeye koşulmuş, var güçleriyle çalışıyorlar.

Bu tablo, "laik cumhuriyet" ilkesi ile bir arada yaşıyor. Şimdilik. Anayasasından laikliğin çıkartılması tartışılan ülkede, Anayasa'daki pek çok ilke ve kurala aykırı yasal düzenlemeler yapılabiliyor. Bu yetmiyor, sadece Anayasa'ya değil, tartışmalı sayılabilecek bu yasal düzenlemelere de aykırı yönetmelikler yayınlanıyor. "Laik devlet" in çeşitli kurumları, faaliyet çerçevelerini belirleyen yasallığı yıkıp geçen sözlü ve yazılı talimatlarla yönetiliyor.

Sonuçta, sömürüye hizmet ettikleri sürece dokunulmayan koca bir kurumsal yapılanma Anayasasından henüz laiklik ilkesi çıkarılmamış olan bu ülkede fiili bir din devleti oluşturmak için savaşıyor.

Amiral gemisinde Diyanet İşleri Başkanlığı (DİB) var.

(2012-2016) stratejik planında ne kadar kurum, kuruluş, kitle örgütü, vatandaş/soydaş varsa hepsini, paydaş ilan etmiş. Kimi temel kimi stratejik ortak kimi tedarikçi olarak yer alıyor.

Diyanet İşleri'nin en yakın çalışma arkadaşı ve sırdaşı, *Türkiye Diyanet Vakfı*. Bu Vakfa, **yasalara aykırı olarak Devlet bütçesinden paralar aktarılıyor**, kamu gelirlerini tahsil yetkisi tanınıyor ve böylelikle kamu kaynaklarının bütçe disiplini dışında harcanması sağlanıyor.

Din eğitimine **4-6 yaş** grubundan başlıyorlar: Tekkeler, zaviyeler, sıbyan mektepleri, çoktan geri geldi.

İlericilik ile mücadeleye Milli Eğitim Bakanlığı ve üniversiteler de önemli katkılar sağlıyor.

Milli Eğitim Bakanlığı, her yıl milyonlarca öğrenciye zorla din öğretiyor. İmam Hatip adını verdikleri din okullarından kurtulabilmek aslanın ağzında. Paçayı kurtarabilenler de zorunlu din derslerinden kurtulamıyor. Bu yetmiyor seçmeli ders listesinde alternatifsiz bırakılarak zorunlu tutulan "seçmeli" din dersleriyle belirli bir dinin, o dinin farklı mezhepleri içinde bile tartışmalı olan konularıyla baş başa bırakılıyor.

İlahiyat fakültelerinde eğitim gören öğrenci sayısı 100 bini aştı.

Diyanet İşleri Başkanlığı ile ortaklaşa yürütülen her üniversiteye cami projesiyle, üniversitelerde dinin egemen olduğu adacıklar oluşturuluyor.

Ortalığı **dinci vakıflar** sardı. Bunlar, dinsel dogmaların toplumda egemen kılınmasında önemli bir araç olarak işlev görüyor. Kamu kaynaklarından besleniyorlar. Milli Eğitim Bakanlığı bu tür vakıflarla protokoller imzalıyor, işbirlikleri yapıyor.

Açılan yasadışı eğitim kurumlarına göz yumuluyor, devlet görevlileri yetkilerini Anayasanın temel ilkelerine karşı kullanırken, açıkça suç işlenmesine göz yumuyorlar. Ötesine geçiliyor, yetkiler suçun örtbas edilmesi ve suçlunun korunması için kullanılıyor.

Bunların açtıkları yasadışı eğitim kurumlarına göz yumuluyor.

Devlet bu tür vakıf ve dernekleri denetlemiyor. Üstelik kamuoyuna yanlışyan rezilliklerin üstünü kapatmak için Bakanı, milletvekili, rektörü, valisi, elinden geleni yapıyor.

Dinci vakıflar arasındaki dayanışma dikkat çekiyor. Güçlerini birleştirmek amacıyla 150 vakıf ve dernek "Türkiye Gönüllü Teşekküller Vakfı" altında etkinlik yürütüyorlar.

* * *

Bu çalışmada; Diyanet İşleri Başkanlığı'nın, Türkiye Diyanet Vakfı'nın, Devletten beslenen çeşitli Vakıflar'ın, Milli Eğitim Bakanlığı ve Üniversitelerin, beyinleri dogmalarla doldurmak amacıyla yaptıkları etkinlikler ile bunlara tanınan bütçe ve çeşitli olanaklar, sergilenmeye çalışılmaktadır.

Diyaret İşleri Başkanlığı'nın da bir parçası olduğu operasyon öyle büyük bir yıkım ve geri dönüş operasyonudur ki, devlet iktidarını ölçsüz bir şekilde kullanma yetki ve cesaretine sahip olduğu halde gerici hükümet, hileli ya da açıkça yasa dışı yöntemlere de başvurmaktadır. Vakıf işleyişleri bunun en belirgin örneklerindedir.

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (DİB)

633 sayılı Örgüt Yasasında Diyanet İşleri Başkanlığı'nın görevleri şöyle sıralanıyor; "İslam dininin inançları, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek"

Görev ve Yetkilerini Yasalara Aykırı Kullanıyor

Diyanet İşleri Başkanlığı görevlerini, Stratejik Planında şöyle tanımlıyor:

Misyon: "Toplumun dinî, ahlakî ve manevî değerlerini sürekli canlı tutmak amacıyla İslâm Dini'nin temel kaynaklarına dayalı doğru ve güncel bilgi ile toplumu din konusunda aydınlatmak, inanç, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek ve ibadet yerlerini yönetmektir."

Alıntı: DİB'in 2012-2016 Stratejik Planından

Yasada, İslam dininin inançları, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, toplumu aydınlatmak gibi sözlerle tanımlanan görevlerin, Stratejik Planda "**Toplumun dini, ahlaki ve manevî değerlerini sürekli canlı tutmak amacıyla İslam dininin temel kaynaklarına...**" ya dönüştürüldüğü görülüyor.

Bu yorum; "halkın %99'unun Müslüman olduğu bir ülkeyiz", "İslam ülkesiyiz" gibi laiklik karşıtı söylemlerle birebir örtüşüyor.

Misyon bildiriminde belirtilen; "İslam Dininin temel kaynaklarına dayalı doğru ve güncel bilgi...." gibi sözler, başka nedenlerle de sorunlu. İslam'da mezhepler ve çok sayıda tarikat var. Bunların hepsi "İslam dininin temel kaynaklarını" farklı algılıyor, farklı yorumluyor. Böyle bir görevi gerçekleştirebilmek için bunlardan birinin görüşlerinin temel alınması ve ötekilere dayatılması gerekiyor.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın, Hanefiliği seçtiğini görüyoruz.

"Bizim Hanefi Mezhebi"

Tayyip Erdoğan 31 Mart tarihinde ABD'ye giderken, "Diyanet Merkezi" adını verdiği bir cami açılışı için Diyanet'in başkanını yanında götürdü.

Başkan, Amerikan İslam İlişkileri Konseyi'ni (CAIR) ziyaret etti ve orada; "Bizim Hanefi mezhebinde bir insan namaz kılarken çocuk ateşe gidiyorsa namazı bozmak ve çocuğu kurtarmak gerekiyor" dedi.

Böylelikle Diyanet'in, mezhepler içindeki en insancıl olan; "Bizim Hanefi

Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Görmez, Moskova'da Uluslararası İslam Forumu'na katıldı. Burada yaptığı konuşmada "insanların yaptıklarından dolayı kainatın düzeninin bozulduğunu" öne sürdü ve "bütün medeniyetleri kuran bilgi kaynağının öteye itildiğini" söyledi.

Rusya Müftüler Konseyi Başkanı Ravil Gaynutdin, Mehmet Görmez'e "İslam dünyasına katkılarından dolayı" teşekkür nişanı taktı.

Mehmet Görmez, bu toplantı boyunca "İslam dünyasının" doktrin merkezi olma konusundaki çabalarla uyumlu konuşmalar yaptı. "İslamın doğru bilgisinin üretimi konusundaki eksikleri" anlatan Görmez, DİB'in 29 Mayıs Üniversitesi'ni bir "uluslararası İslam Üniversitesi" haline getirme çabalarını çeşitli ülkelerden "meslektaşlarına" yansıtmış oldu.

mezhebi" ni seçtiğini, birinci ağızdan duymuş olduk.

Laiklik İlkesini Umursamıyor

Anayasanın 136. Maddesinde "Diyanet İşleri Başkanlığı laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasi görüş ve düşüncülerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek, özel kanununda gösterilen görevleri yerine getirir" deniliyor.

Diyanet İşleri, kendisini bu kuralla bağlı saymadığı gibi, Başkanı da içinde din olmayan bilgiyi bilim yerine koymuyor. Daha doğrusu, dini bilimin yerine geçiriyor.

"Bilginin, 'dini' ve 'dini olmayan' şeklinde tasnif edilmesi tevhide aykırıdır..."

Bizim tarihimizde önceleri dini bilgi, dini olmayan bilgi, pozitif bilgi, negatif bilgi diye bir tasnif yoktu. Bu tasnif aslında İslam'ın en temel ilkesi olan tevhide de aykırı bir tasnif. Çünkü tevhide göre siz bilgiyi kâinatın bilgisi ile kâinatın ayetlerini birbirinden ayıramazsınız. Bilginin tasnif edilmesi dinin kendisine aykırıdır. Böyle yaptığımız zaman dini hayattan koparıyoruz. Hadis ne kadar dini bir ilimse matematik o kadar dini bir ilimdir. Çünkü matematik olmazsa, Allah'ın kâinata koyduğu sünnetleri ve kanunları öğrenemezsiniz. Eğer din hayatın kendisi ise o zaman bunun bu şekilde tasnif edilmesi doğru olmaz.

25 Nisan 2016 tarihinde Din Kültürü Ahlak Bilgisi Öğretmenlerine yaptığı konuşmadan (MEB Din Öğretimi Genel Müdürlüğü internet sitesinden alınmıştır)

Anayasasında laik olduğu yazan bir ülkede bu tür sözler eden Kamu Kurumu yöneticileri görevlerine ve hayatlarına hiçbir şey olmamış gibi devam edebiliyorsa sorun çok derinlerdedir.

İslam Dininin Temel Kaynakları?

Diyanet İşleri Başkanlığının, 2012-2016 strateji belgesinde; **"İslam Dininin temel kaynaklarına dayalı doğru ve güncel bilgi"** vererek toplumun aydınlatılmasının amaçlandığı yazılı.

Temel kaynak konusu, oldukça netameli ve laik devletin kurallarıyla bağdaşmayan öz taşıdığı için bir dizi sorunu da beraberinde getiriyor.

Hadisler, bu temel kaynaklar arasında yer alıyor ve doğrudan İslam dini

Anayasa'ya aykırı yasalar çıkıyorlar. Bu yasalara da aykırı yönetmeliklerle devlet birimleri kuruyorlar. Bu birimlerde Anayasa, yasa ya da yönetmelik tanımadan çalışıyorlar.

DİB yasası, belirli bir inancı temel aldığı için Anayasa'daki eşitlik ilkesine aykırı, DİB'in bu yasa çerçevesinde hareket ederken oluşturduğu Strateji Planı gibi belgeleri, yasanın kendisine aykırı, kurumun temel pratiklerinin çok büyük bir kısmı ise birden çok yasaya aykırı.

içinde tartışmalara konu oluyor.

Hadisler, İslam Peygamberinin çeşitli olaylar karşısında aldığı tavırların ve söylediklerinin, tanıkların anlatımlarına dayanarak aktarıldığı kabul edilen metinlerdir. Bu nedenle de İslam dininin temel kaynakları arasında sayılır.

Kuşaktan kuşağa aktarılarak bugünlere kadar gelmesi **"kıssadan hisse alınması"** içindir.

Diyanetin internet sitesinde, 7 ciltlik "Hadislerle İslam" adlı bir kitabın elektronik nüshası aslı.

Eğer din kurallarına göre yönetilen bir ülkede yaşamıyorsanız, bu kuralların çok azını uygulayabilirsiniz.

Üstelik buradaki sorun yalnızca laiklik de değil; Devletin bir kurumu, "kadınlar insandan sayılmaz" gibi bir görüşü, toplumda egemen kılmaya çalışıyor. Sözgelışı:

Peygamberin; "Bana (dünya nimetlerinden) kadın ve güzel koku sevdirdi" dediği anlatılıyor. Kadınlara nasıl davranılması gerektiği konusundaki bir soruyu; "giydiklerinizden giydirin, yediklerinizden yedin" diye yanıtladığı yazıyor. Kadınlara iyi bakmamızın öğütlendiği; çünkü onları bize Allahın emanet ettiği belirtiliyor. Mirastan yarım pay verilmesine itiraz eden bir kadının; "karşı cinsten olanın üstünlüğüne göz dikme" diye uyarıldığı belirtiliyor.

Şehit eşi olduğuna hamd etmek

Tayyip Erdoğan, bir süredir katıldığı şehit cenazelerinde insanlara "ne mutlu ki şehit anasının" diye sesleniyor. Bu sözlerin benzerlerine Diyanetin sitesinde de rastlıyoruz:

En değerli varlığını Allah'a ve Rasûlüne hediye eden anneler, eşler, kardeşler o kadar çoktur ki... Mesela Rubeyyi binti Nadr (r.anha), oğlunu Bedir'de şehit verir, Uhud'da da kardeşi Enes b. Nadr'ı... oğlu şehit olunca, "Ya Rasûlallah! Bana Harise'nin durumunu haber verir misin? Eğer o, cenneteyse sabredeceğim. Şayet cennette değilse, ağlamamak için bağırma taş basacağım" der. Abdullah b. Ubey'in kızı Cemile (r.anha) ise, evlendikleri günün ardından eşi Hanzala (r.a.)'yı tereddüt dahi etmeden Uhud savaşına gönderir. Şehadet haberi geldiğinde ise, isyan ifade eden tek kelime dökülmez ağzından. Yalnızca şehit eşi olduğuna hamdeder.

DİB, Diyanet Aylık Avrupa Dergisinin Mart/2009 sayısı "Kadınlar oradaydı"

“Ne mutlu ki şehit anasısın”

Onlarca koruma ve “protesto edilmeyeceği garantisi” ile katıldığı şehit cenazelerinde insanlara böyle seslenen Erdoğan’a Diyanet de destek çıkıyor: “Mesela Rubeyyi binti Nadr (r.anha), oğlunu Bedir’de şehit verir, Uhud’da da kardeşi Enes b. Nadr’ı... oğlu şehit olunca, ‘Ya Rasûlallah! Bana Harise’nin durumunu haber verir misin? Eğer o, cenneteyse sabredeceğim. Şayet cennette değilse, ağlamamak için bağırma taş basacağım’ der.”

Diyanet İşleri, İslam'ın temel kaynaklarını işte bu anlayışla yorumlayıp güncelliyor.

“Fetva” veriyor

Fetva, bütün kaynaklarda: **“İslam Hukuku ile ilgili bir sorunun dini hukuk kurallarına göre çözümünü açıklayan, şeyhülislam veya müftü tarafından verilebilen dini belge”** olarak tanımlanıyor ve hemen arkasından şu ekleniyor; **“Sadece İslam hukukuyla ilgili olarak değil, İslam'ın kurallarıyla yönetilen devletlerde, hakim tarafından verilen karar”**

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın kuruluş ve görevlerini düzenleyen 633 sayılı Yasanın hiçbir maddesinde fetva verebileceğini öngören bir kural yer almıyor.

Diyanet, 2015 yılında hızını alamayıp internet üzerinde bir fetva sitesi kurdu. “Hızlı iletişim dünyası”nın gazına gelip fetvaları arka arkaya sıralayınca, büyük rezaletler yaşandı. “Sehven girilmiş” denilerek inkar edilen fetvaların ardından site de kapatıldı. Anayasaya ve yasalara aykır bir biçimde, bir devlet kurumunun “fetva vermesi” konusu da böylece daha fazla kurcalanmadan kapatılmış oldu. Ya da öyle olduğunu sandılar.

Din İşleri Yüksek Kurulu
Dini Bilgilendirme Platformu

دینار و دینار فی الامر

Anasayfa Hakkımızda Fetvâ Yöntemimiz Kurul Kararları Kurul Mütaalaları Yayınlar Yetkili Giriş İletişim ALO FETVA 190

Soru ve Cevaplarda Ara

Ara

Kadının kocası üzerindeki hakları nelerdir?

Çocuk Eğitimi

26 Aralık 2015
13:56:19

TÜRKİYE

ANKARA

ANKARA

İmsak : 05:29

Güneş : 07:01

Öğle : 11:55

İkinci : 14:14

Akşam : 16:36

Yatsı : 18:01

Aylık Namaz Vakitleri

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 Tümü

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 Tümü

Görüntülü Cevaplar

Sıkça Sorularlar

Dini Bilgiler

Sorunuzu Giriniz

Konularına Göre Sorular

AKAİD (İNANÇ)

KUR'AN-I KERİM

HZ. PEYGAMBER

DİNLER

MEZHEPLER

AHLAK

TASAVUF

DUA ve ZİKİR

TAHARET (TEMİZLİK)

NAMAZ

ORUÇ

ZEKAT ve SADAKA

Anayasasında laik olduğu yazan Devletin bir kurumuna böyle bir yetki verilmesine zaten olanak da yok.

Oysa Din İşleri Yüksek Kurulu fetvalar veriyor ve yaptığı bu yasadışı işi övünerek anlatıyor.

Diyanet'in, 633 sayılı Yasanın Birinci ve Beşinci maddelerindeki kuralları, fetva verme yetkisi olarak algıladığı anlaşılıyor. Oysa yasaların, Anayasaya aykırı sonuçlar doğuracak bir anlayışla yorumlanması hukuk devleti ilkelere aykırıdır.

Maddeler şöyle:

Birinci madde:

"İslam dininin inançları, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek üzere; Başbakanlığa bağlı Diyanet İşleri Başkanlığı kurulmuştur"

Beşinci Madde:

"a) İslam dininin temel bilgi kaynaklarını ve metodolojisini, tarihi tecrübesini ve güncel talep ve ihtiyaçları dikkate alarak dinî konularda karar vermek, görüş bildirmek ve dinî soruları cevaplandırmak."

Fetva Odaları Kurmuşlar

Diyanet'in Ankara-Eskişehir yolundaki binası yapılırken fetva odaları bile düşünülmüş.

Kütüphane ve Din İşleri Yüksek Kurulu Binası

Din İşleri Yüksek Kurulu bloğunda başkan ve üye odaları, kurul uzmanı odaları, fetva odaları, idari bürolar ile 180 kişilik toplantı salonu yer almaktadır.

Alıntı: 2015 yılı faaliyet raporundan

İnternette Fetva Sitesi

İnternet sitelerinde 2015 yılında <https://fetva.diyanet.gov.tr> adlı bir adres oluşturmuşlardı. Babanın kızına şehvet duymasıyla nikâhının düşmeyeceği fetvası, kamuoyunda başlarına iş açınca, suçu "paralele" yıkıp, siteyi alelacele kapattılar. Artık ulaşılamıyor.

2015 yılı faaliyet raporunda elektronik ortamda 200 adet fetva verdikleri yazıyor. Korkularından bu siteyi de kapattılar.

Fetva Kitapları Basıyorlar

DİB, fetva kitapları da basmaya başladı. 2014 Yılı Faaliyet Raporunda, baskı aşamasında olduğu şu sözlerle müjdeleniyordu:

“Aile: Sıkça Soruların” adlı eser, Aile ve Dini Rehberlik bürolarına aile üst başlığıyla ilgili sıkça sorulan sorulara Din İşleri Yüksek Kurulu tarafından verilen fetvaların derlemesi olup fetva birlikteliğini hedeflemektedir. Tashihi tamamlanmış olan çalışma basım aşamasındadır.

2015 yılı faaliyet raporunda 12 bin adet basıldığı; 2 bininin bedava dağıtıldığı, 10 bin kitabın ise satıldığı belirtiliyor.

Aşağıdaki alıntıdan, Diyanet’in yalnızca fetva değil, mütalaalar da verdiği anlaşılıyor.

“Gizli Nikâh” konulu metin mütalaa olarak kabul edilmiştir....“Tibbi araştırmalarda Kadavra Kullanılmasının Hükmü” adlı metnin mütalaa olarak değil fetva olarak değerlendirilmesi yapılmıştır.

2015 yılı faaliyet raporundan

Fetvayı Veren Din İşleri Yüksek Kurulu Üyelerini Kim Seçiyor?

Kurul 16 üyeden oluşuyor. Diyanet İşleri Başkanı, 4 üyesini İlahiyat fakülteleri öğretim üyeleri arasından doğrudan seçiyor.

Kalan 12 üyenin seçim süreci ise şöyle: Aday Tespit Komisyonu adlı bir Kurul var. Diyanet İşleri Başkanı, bu Kurulun da başkanı. Başkanlığın örgüt yapısı içindeki birimlerin başkan ve genel müdürleri doğal üye olarak yer alıyorlar. Kurulda ayrıca, İlahiyat Fakültelerinden seçilen 40 öğretim üyesi; müftüler, baş vaizler vb arasından seçilen temsilciler var. Bu üyeler, “dini ilimlerde temayüz etmiş” kişiler arasından 24 aday belirliyor. DİB Başkanı bunların içinden 12’sini seçiyor.

Diyanet İşlerinin Örgüt Yapısı 2010 Yılında Güçlendirildi

Diyanet İşleri Başkanlığı’nın örgüt yasası, 2010 yılında kapsamlı biçimde değiştirildi. Yürütme ve yürürlük maddeleri dahil 43 maddeden oluşan yasanın 30 maddesi yeniden yapıldı.

Değişikliklerle genel müdürlük iken müsteşarlık düzeyine yükseltildi; örgüt yapısı çeşitlendirildi, 9’u genel müdürlük düzeyinde olmak üzere 14 yeni

Diyanet İşleri Başkanlığı'nda "fetva" kurulu olarak iş gören Din İşleri Yüksek Kurulu, sadece işlevi ve işleyişi ile değil, oluşturulma biçimiyle de Vatikan'daki Ruhani Meclis'i andırıyor.

hizmet birimi kuruldu.

Ve Diyanet İşleri Başkanlığı'nı hem cami dışına çıkaracak hem de dünyaya açacak düzenlemeler getirildi.

Gerek Din İşleri Yüksek Kurulu gerekse diğer birimlere verilen yeni birçok görevle uluslararası arenada etkin bir din hizmeti sunmanın yasal altyapısı oluşturulmuştur. Bu bağlamda, çağımızda din hizmeti sunmanın bir gereği olarak cami dışı din hizmetlerinin önü

açılmış, Başkanlık personelinin hizmet içi eğitimleri için gerekli alt yapı hazırlanmış, ayrıca bir radyo ve televizyon kurulması hususu da Başkanlığa bir görev olarak verilmiştir. Böylece Başkanlık, toplumu din konusunda aydınlatma noktasında her türlü imkândan yararlanmaya âdeta memur edilmiştir.

DİB,(2012-2016) Strateji Planından.

Tayyip Erdoğan'ın Başbakanlık yaptığı dönemde, bina koridorlarında bakanlar tokatladığı, hatta yediği "başkan dayağı" yüzünden bir süre basın karşısına çıkmamayı seçmiş yöneticilerin olduğu yaygın bir bilgi. "Başbuğ" Erdoğan, kendisi dışındaki devlet yöneticilerini itibarsızlaştırmaktan hiç çekinmedi. Diyanet İşleri Başkanı'nın ise özel bir yeri var. Bu Mehmet Görmez'in "ağırlığından" kaynaklanmıyor. AKP ve Erdoğan'ın Türk İslam Devleti vizyonu, Diyanet'in uluslararası bir dinsel otorite olarak kurgulanmasını içeriyor.

AKP Memurundan İslam Otoritesi Yaratmaya Çalışıyorlar

AKP, Diyanete uluslararası arenada İslam otoritesi kimliği oluşturmaya çalışıyor. Yasasını 2010 yılında değiştirdiler ve dünyaya açmak amacıyla yapısal dönüşümler gerçekleştirdiler. Ancak işleri hiç de kolay değil. Çünkü Başkanlığın niteliği ve Başkanının seçilme yöntemi, İslam ülkelerindeki geleneklerle pek uyuşmuyor.

Diyanet İşleri, siyasal iktidara bağlı bir kamu kurumu, Başkanı da, 1981 tarihinde çıkarılmış olan 2451 sayılı Yasaya göre Bakanlar Kurulunca atanıyor.

Bu güçlüğü aşabilmek için çok değişik yollara başvuruyorlar.

Papanın Türkiye'ye gelmesini fırsat bildiler ve kamuoyunda bolca görüntü sergilemesini sağladılar. Diyanet'in Başkanı 2014 yılında Hacca gittiğinde Türkiye Diyanet Vakfı'nın 2010 yılında İstanbul'da kurduğu 29 Mayıs Üniversitesi'nde, uluslararası alanda yetkin İslam otoriteleri yetiştirecekleri müjdesini verdi.

Tayyip Erdoğan, Diyanet'in Başkanına, itibar kazanması için çok itibar ediyor. Mart/Nisan 2016'da ABD'ye giderken onu da götürmesinin böyle bir anlamı var.

Başkaca uluslararası ilişkilere de girişiyor. Sözgelimi, 17 Mayıs 2016 tarihinde Sudan İrşat ve Vakıflar Başkanı ziyaretine geldi. Diyanet'in Başkanı ziyaret sonrasında Sudan üniversiteleri ile Türkiye'deki ilahiyat fakülteleri arasında aracılık yaptığını açıkladı.

Diyanet İşleri Başkanına uluslararası platformlarda, dini lider kisvesi kazanılabiliyor mi bilinemez ama ülke içinde böyle bir algı yaratılırsa fena olmaz.

Diyanet İşleri Daha da Güçlenebilmek için Tüzel Kişilik İstiyor

Camileri, genellikle kişiler ya da dernekler yaptırıp hazineye bağlıyor. Bunlar Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün kayıtlarında Hazine malı olarak görünüyor. Bir bölümü ise belediyelerin arsaları üzerine yapıldığı için, tapuda belediyeler adına işleniyor.

Yasalara göre, tüzel kişiliği olmayan kamu kurumları mülk edinemiyor. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın ise tüzel kişiliği yok. Bu durumdan yakınıyorlar ve mülkiyet hakkı edinebilmek için tüzel kişilik istiyorlar.

Ülkede, 86.100 cami var. DİB'in yayımladığı 2015 yılı din hizmetleri raporunda, yol güzergâhları, dinlenme tesisleri ve AVM'lerde ayrıca 1660 cami ve mescit olduğu belirtiliyor. 26 Şubat 2016 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan AVM yönetmeliği ile ibadet yeri için yer ayrılması zorunluluğu

getirildi. Böylelikle cami ve mescit sayısı çok artacak.

Maliye Bakanlığı Cami Satın Alıyor

Maliye Bakanlığı, belediyelerin mülkiyetinde olan camileri, üstelik rayiçleri-nin üzerindeki fiyatlarla satın alıyor ve karşılığında borçlarını siliyor.

Maliye Bakanlığı'nın cami toplamasının gizli bir amacı var. Gün gelir de tüzel kişilik tanınırsa, bütün camiler, hiçbir güçle karşılaşılmaksızın, tek bir muhasebe işlemiyle Diyanet'e devredilebilecek.

Maliye 2011 yılında Üsküdar'da 4, Sancaktepe'de 6 cami satın aldı. 19 Ocak 2013 günlü Cumhuriyet Gazetesi'nde yayımlanan bir haberde, Güngören Belediyesi'nin 3 camisini satın alıp 5 milyon lira borcunu sildikleri belirtiliyordu. Haberde ayrıca, rayiç bedeli 1 milyon 557 bin lira olan Örnektepe Camisine 2 milyon 700 bin; 620 bin lira rayiç bedeli olan Haznedar Camisine 1 milyon 579 bin lira fiyat biçtikleri yazılıyordu.

Bunlar basına yansıyanların yalnızca bir bölümü. İl ve İlçe Belediye Meclislerinin kararlarının ayrıntılı bir taraması yapılırsa kim bilir daha nelerle karşılaşılır.

Mülkiyet kimde olursa olsun sonuçta Diyanet kullanıyor diye düşünmek pek doğru değil. Diyanet, camilerin ticari ünitelerinin kirasını başka kurumlarla paylaşmak istemiyor. Tüzel kişilikleri olursa mülk edinebilecekler ve böylelikle kira gelirlerinin hepsi kendilerine kalacak.

Diyanet İşlerine Egemenlik Adacıkları: Her Üniversiteye Bir Cami Projesi

Diyanet, her üniversiteye bir cami yapmayı planlıyor. Böylelikle hem ülkedeki cami sayısı artmış olacak hem de "dinsel otoritenin" üniversitelerde dilediğince davranabileceği egemenlik adacıkları oluşacak.

Birçok üniversitede devasa büyüklüklerde camiler yapıldı. Hiçbir rektör çıkıp da bu paralarla önce derslik, laboratuvar gibi eksiklerin giderilmesini isteyemiyor. Ne de olsa onlar da emir kulu.

Diyanet İşleri Başkanlığı Para İçinde Yüzüyor

DİB, önemli hizmetler gerçekleştiriyor. Düşünme yetisini yitirmiş insanlar yetiştirmenin ötesinde, gündelik politikada da sermayeye altın değerinde armağanlar sunuyor. Sözgelimi, Düzce Müftülüğü 2011 yılındaki Metal İş Grevi sırasında; "İşi gereğinden fazla yavaşlatmak ve işyerine zarar vermek, kârı ve kârlılığı azaltıcı davranışlarda bulunmak, çalışanı ağır dini mesuliyet altına sokar" sözlerini de içeren bir hutbe okutmuştu.

Batman Üniversitesi, cami temel atma töreni

Patronlara böyle hizmet eden bir kuruma ne kadar para verilse "helal"dir! Nitekim öyle de yapıyorlar.

Diyanet İşleri Kaç Kamu Kurumuna Bedel?

Aşağıdaki çizelge bir Diyanet'in Devletin kaç kurumuna bedel olduğunu göstermek için düzenlendi: Görüleceği üzere bir Diyanet İşleri, 4 Enerji Bakanlığı, 2,5 Başbakanlık, 1,5 Sağlık Bakanlığı ediyor.

Bir Diyanet İşleri, 4 Enerji Bakanlığı, 2,5 Başbakanlık, 1,5 Sağlık Bakanlığı ediyor.

Bakanlık-Kurum-Kuruluşlar	Harcama tutarı (000) TL
Diyanet İşleri Başkanlığı	5.705.467
Kamu Düzeni ve Güvenliği Müs.	12.093
Devlet Personel Başkanlığı	20.989
MGK Genel Sekreterliği	21.148
Anayasa Mahkemesi	30.953
HSYK	36.558
Göç İdaresi Gnl. Md.	90.123
Danıştay	95.126
Yargıtay	146.477
Sayıştay	151.161
Meteoroloji Gnl Md	192.149
TÜİK	205.523
Basın Yayın ve Enf. Gnl Md	207.513
Afet ve Acil Durum Yönetimi Bşk.	896.878
MİT	1.021.684
Ekonomi Bakanlığı	1.428.019
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	1.544.807
TOPLAM	4.891.388
Kültür ve Turizm Bakanlığı	1.877.597
Dışişleri Bakanlığı	1.910.922
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	2.008.685
TOPLAM	5.797.204
Başbakanlık	2.310.918
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	2.687.229
TOPLAM	4.998.147
Cumhurbaşkanlığı	244.631
Avrupa Birliği Bakanlığı	260.079
Sahil Güvenlik Komutanlığı	388.356
TBMM	689.220
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı	744.860
Kalkınma Bakanlığı	774.304
Tapu ve Kadastro Gnl Md.	803.185
TOPLAM	5.114.448
Gelir İdaresi Başkanlığı	2.313.804
Sağlık Bakanlığı	3.522.380
TOPLAM	5.836.184

Muhasebat Gnl.Md. Bütçe verilerinden derlenmiştir.

Aşağıdaki çizelgede Diyanet İşleri Başkanlığı'nın, 2003-2015 yılları arasındaki 13 yılda toplam olarak, cari fiyatlarla 38 milyar lira; 2015 yılı fiyatlarıyla ise 50 milyar 736 milyon lira harcadığı görülüyor.

Cumhuriyet'in bütün birikimi olan KİT'ler yaklaşık bu kadar paraya satılmıştı.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın 2003-2015 yıllarındaki harcamaları					
Yıllar	Harcama (cari fiyatlar)	Bir önceki yıla göre artan Tutar	Bir önceki yıla göre artış %	Eğitim deflatörü	Harcama (2015 fiyatlarıyla)
2003	862.010.233			0,431151878	1.999.319.211
2004	1.015.172.959	153.162.726	18	0,488148099	2.079.641.324
2005	1.150.345.082	135.172.123	13	0,499357500	2.303.650.357
2006	1.452.774.316	302.429.234	26	0,569354309	2.551.617.319
2007	1.770.445.185	317.670.869	22	0,580327073	3.050.771.311
2008	2.099.603.805	329.158.620	19	0,656357991	3.198.869.878
2009	2.552.879.188	453.275.383	22	0,661169574	3.861.156.485
2010	2.733.107.932	180.228.744	07	0,665448338	4.107.167.720
2011	3.392.877.569	659.769.637	24	0,777629820	4.363.101.159
2012	4.254.370.352	861.492.783	25	0,795336785	5.349.143.193
2013	4.971.484.728	717.114.376	17	0,859095568	5.786.882.055
2014	5.705.466.534	733.981.806	15	0,943396226	6.047.794.526
2015	6.037.761.338			1,000000000	6.037.761.338
	37.998.299.221				50.736.875.876

2004-2014 harcama bilgileri Sayıştay Genel Uygunluk Bildirimlerinden derlenmiş; 2015 yılı ise DİB Faaliyet Raporundan alınmıştır.

Yasalara Aykırı Harcama Yapmasına Göz Yumuluyor

Diyanet İşleri Başkanlığı, Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Yasasında açıkça yasaklanmış olmasına karşın, bütçe ile verilen ödeneklerle yetinmeyip ödenek üstü harcama yapan az sayıda kamu kurumundan biridir ve genellikle ilk 4 ya da 5'e girmektedir. Ancak kimse hesap sormamakta, ödenek üstü harcaması Kesin Hesap Yasalarıyla verilen tamamlayıcı ödeneklerle karşılanmaktadır.

Yıllar	Ödenek üstü harcama
2009	668.503.853
2010	464.571.483
2011	458.307.566
2012	44.512.934
2013	49.461.325
2014	98.239.930
2015	2.497.755.829

2009-2014 Sayıştay Genel Uygunluk Raporlarından derlenmiştir. 2015 yılı harcaması DİB Faaliyet Raporundan alınmıştır.

Bir Başka Gelir Kaynağı: Said-i Nursi'nin Kitaplarının Telif Hakkı Diyanet'e Devredildi

26 Kasım 2014 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan bir Bakanlar Kurulu Kararıyla Said-i Nursi'nin 195 kitabının telif hakkı eski dostları Fettullah Gülen Cemaati'nin elinden alınarak Diyanet İşleri Başkanlığı'na devredildi.

Bu ticaretten Diyanet'in ne kadar para kazanacağı bugünden bilinemese de Cemaatin bu işe çok kızdığına bakılırsa beklentinin hiç de az olmadığı anlaşılıyor.

Diyanet'in Eğitim Hizmetleri

2006-2015 yılları arasında yaklaşık 4 milyon 650 binden çok kişi, en az bir eğitim yılı süren kuran, hafızlık gibi kurslardan geçirildi.

Bu kurslara katılanların sayısındaki artışın ivmesi dikkat çekiyor: 2012 yılına değin yılda 200-300 bin kişi katılırken birden bire 1 milyona yaklaşmış; 2014-2015 eğitim yılında ise 1 milyon 265 bin sayısına ulaşmış.

DİYANETİN KURLARI (Kur'an kursu - hafızlık eğitimi vb)

Yıllar	Kurs sayısı	Devam eden kursiyer sayısı	Bitiren kursiyer sayısı
2005/2006	5654	184.983	127.717
2006/2007	6770	231.818	155.931
2007/2008	7230	264.796	183.403
2008/2009	8164	273.876	192.868
2009/2010	8707	297.640	201.368
2010/2011	9486	302.143	205.553
2011/2012	14676	287.492	290.818
2012/2013	13021	1.094.024	908.589
2013/2014	15457	1.164.753	1.116.509
2014/2015			1.265.360
TOPLAM			4.648.116

2005-2014 arası TÜİK verilerinden derlenmiş, 2014-2015 eğitim-öğretim yılı bilgileri; DİB 2015 yılı faaliyet raporundan alınmıştır.

Bu sayılara,

- Sağlık kurumlarında, Cezaevlerinde, DEB'e bağlı Aile ve Dini Rehberlik Bürolarında, sosyal hizmet kurumlarında dini danışmanlık ve manevi destek gibi adlar altında yapılan programlara,
- Camilerde "sabah namazı buluşmaları", "hadis dersleri", "kuran eğitim kursları", "yaz kursları" gibi adlarla yapılan din eğitimi programlarına,

katılanların sayısı dahil değil.

Eğitimin Yaşı Yoktur

2015 yılı Stratejik Raporunda din eğitimine 4 yaşında başladığı belirtiliyor. 2015 yılında 4-6 yaş grubu için 554 kurs açıldığı ve 15.265 öğrencinin eğitildiği belirtiliyor.

Sıbyan okullarına bile 5 yaşından küçükler alınmıyordu!

Bu kurslara katılanların önemli bir bölümünün okul yaşını geçmiş olan yetişkinlerden oluştuğu görülüyor. Böylelikle okul çağını aşmış olanlar ile eğitimlerini bırakanlar, Diyanet sayesinde eğitimsiz kalmamış oluyorlar.

DİB'in 2015 yılı Stratejik Raporu'nda din eğitimine 4 yaşında başlandığı belirtiliyor. 2015 yılında 4-6 yaş grubu için 554 kurs açıldığı ve 15.265 öğrencinin eğitildiği belirtiliyor. Sıbyan okullarına bile 5 yaşından küçükler alınmıyordu!

2012/2013 eğitim yılında Kurslara katılanların yaşlarına göre dağılımı şöyle:				
Yaş aralığı	<17	18-22	23-44	45+
Katılan sayısı	53.954	94.483	426.639	333.513

Kuran Kursları Nerelerde Yapılıyor?

Kur'an kursu için okul/derslik sağlanması konusunda Diyanet'in çok sayıda destekçisi olduğu anlaşılıyor.

Aşağıdaki çizelgede mülkiyet durumu gösteriliyor:

Mülkiyet durumuna göre Kur'an kursu sayısı (2014)				
	Toplam	İl ve ilçe merkezi	Belde	Köy
	15.457	9.067	1.970	4.420
Hazine	693	575	64	54
Vakıflar Genel Müdürlüğü	348	288	32	28
Türkiye Diyanet Vakfı	2.211	1.599	279	333
Diğer Vakıflar	306	257	29	20
Dernekler	3.246	2.516	412	318
Şahıslar	929	681	92	156
Belediye ve Özel İdare	1.259	580	560	119
Köy Tüzel Kişilikleri	3.199	301	194	2.704
Diğer	3.266	2.270	308	688

MEB-Diyanet İşbirliği Protokolü

Mart 2016 ayı içinde Diyanet ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında imzalanan "Eğitimde İşbirliği Protokolü" ile Bakanlığın Eğitim Bilgi Ağı Platformuna (EBA) Diyanet yayınları da eklendi.

Diyanetin sitesinde, Eğitim Bilgi Ağı Projesi'nin, Fatih Projesi'nin özünü oluşturduğu ve yaklaşık 12 milyon üyesi olduğu belirtiliyor.

İmza töreninde DİB Başkanı; "eğitimin geleceğe açılan kapısı olan EBA programına Diyanet'in de katılmasından duyduğu mutluluğu" paylaşmış ve bu çalışmadan yalnızca öğrencilerin değil, millet olarak herkesin yararlanacağına vurgu yaparak teşekkürlerini sunmuş.

Diyanet İşleri Başkanı'nın toplantıdaki şu sözleri, amaçlarını güzel açıklıyor. "En kötü cehalet, eğitimle, yanlış bilgiyle elde edilen cehalettir. Onun için bütün alanlarda olduğu gibi, dini bilgi alanında da çok ciddi bir kirlenme söz konusudur. Dini bilgi alanında artık sıradan malumata değil, bütün süzgeçlerden geçmiş, metodolojik bir yaklaşımla ele alınmış, eleştirel bir gözle gözden geçirilmiş, özellikle Kur'an-ı Kerim ve sahih sünnet ışığında gözden geçirilmiş bilgiye hem toplumumuzun hem de insanlığın çokça ihtiyacı var."

Milli Eğitim Bakanlığı sitesi - Haberler 24.03.2016

İmza töreni sırasında Eğitimin Bakanıyla, Diyanetin Başkanı, eğitime verdikleri hizmetler nedeniyle, birbirlerini övmüşler.

Döner Sermaye İşletmesi

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bir başka gelir kaynağı da Döner Sermaye İşletmesi. İşletmenin faaliyet raporunda 2015 yılında 25 milyon lira gelir elde ettiği; 17 milyon lira harcıyıp 7,6 milyon lira kar elde ettiği ve sermayesine eklendiği belirtiliyor.

Diyanet İşleri Başkanlığı ile Türkiye Diyanet Vakfı'nın İçtiği Su Ayrı Gitmiyor

Diyanet İşleri Başkanlığı, Türkiye Diyanet Vakfı ile iç içe çalışıyor.

Oysa Kamu Kurum ve Kuruluşları ile bu kurumların mensuplarınca kurulan vakıfların ticari ilişkisi 2004 yılında çıkarılan 5072 sayılı Yasayla yasaklanmıştır. Yasanın gerekçesinde, kamu gelirlerinin, bütçe disiplinine uyulmaksızın harcanmasını önlemek amacıyla yasaklandığı belirtiliyordu.

Bu yasak, Diyanetin Yasasında 2010 yılında yapılan değişiklikle Türkiye Diyanet Vakfı için kaldırıldı.

CHP Milletvekili Bülent Kuşoğlu, bu ilişkiyi sorgulamak amacıyla Mecliste verdiği soru önergesine Diyanet'in Nisan/2016 tarihinde verdiği yanıtlar, hem iç içe çalıştıklarını, hem de hesap vermeye hiç de niyetlerinin olmadığını gösteriyor.

Kuşoğlu, Nisan 2016 ayında Mecliste bir basın toplantısı yaptı ve Diyanetin verdiği bilgileri paylaştı.

Küçük bir özet yapalım:

Vekâleten kurban için vatandaşın ne kadar para yatırdığını ve bu paraların ne olduğu sorusuna Diyanet; "Vekâleten kurban kesim hizmetleri Diyanet

Diyanet İşleri Başkanlığı 2013 yılında Haiti'deki deprem için 5,8 milyon lira ve 520 bin Avro yardım toplamış. Mecliste verilen bir soru önergesinde "bu paranın ne yapıldığı" sorulduğunda kurum büyük bir pişkinlikle yanıt vermiş:Göndermedik, Diyanet Vakfı'na aktardık, hayır işlerinde kullanıldı!

İşleri Başkanlığı'nın görevidir. Kurban için yatırılan paralar Diyanet Vakfı'nın banka hesaplarına yatırılmış ve Vakıf kullanmıştır" diye bir yanıt vermiş, paranın tutarı sorusunu ise yanıtlamamışlar. Haklılar çünkü yaptıkları iş yasal değil.

Yasal olmamasına karşın bu işi hep yaptıkları anlaşılıyor.

Şöyle bir soru sorulmuş; "Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğü üzerinden Diyanet İşleri Başkanlığı'na aktarılan meblağlar yıllar itibariyle hangi tutarlardadır?"

Yanıt aynen (yazım hatalarıyla birlikte) şöyle;

*Hac ve Umre hizmetleri Diyanet İşleri Başkanlığı'nın görevidir.
Diyanet İşleri Vakfıyla işbirliği içerisinde yürütüyor.
Yıllara göre Hacı Sayıları :
Yıl Hac(Kişi) Umre(Kişi)
2010: 10.000824
2011: 9.3541.119
2012: 9.3681.270
2013: 7.5653.058
2014: 7.5342.696
2015: 7.3312.468*

Görüleceği üzere paradan hiç söz edilmiyor. Üstelik sayıları yazmayı bilmedikleri anlaşılıyor.

Diyanet İşleri Başkanlığı 2013 yılında Haiti'deki deprem için 5,8 milyon lira ve 520 bin Avro yardım toplamış. **Bu parayı göndermemişler;** Kuşoğlu, bu paraları ne yaptıklarını sormuş; "Diyanet Vakfı'na aktardık, **hayır işlerinde kullanıldı**" diye yanıtlamışlar.

"Diyanet İşleri Başkanlığı ile Diyanet Vakfı'nın amacı aynı, her ikisini de kamu görevlileri yönetiyor, aktarsalar ne olur" gibi bir düşünce doğru değil. Çünkü Başkanlık, Genel Bütçe disiplini içinde yönetiliyor ve Sayıştay denetliyor.

Vakıf ise özel işletmeler gibi yönetiliyor ve Vakıflar Genel Müdürlüğü denetliyor. Bu nedenle de daha rahat harcama yapılabilir.

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

Türkiye Diyanet Vakfı, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın ayrılmaz bir parçası gibi faaliyet yürütüyor. Yukarıda da belirtildiği gibi iç içe çalışıyorlar.

Vakfın internet sitesinde, Türkiye'de bin şubeleri olduğu; dünyanın 135 ülkesinde faaliyet gösterdiği; bugüne kadar 240 bin öğrenciyeye 56 milyon 645 bin lira tutarında burs verdikleri yazıyor.

Yasalarla Öngörülmeven Gelirleri Var

Vakıf gelirlerinin önemli bir bölümü, kurum ve kuruluşların verdiği bağışlardan oluşuyor, yani devlet veriyor. Diyanet Vakfı'na yapılan yardımların, 2010-2015 arasında yaklaşık üçe katlanmış olması Kamu bütçesinden giderek artan tutarlarda paraların Vakfa aktarıldığını gösteriyor.

Diyanet İşlerinin, hac, umre, vekâleten kesilen kurban için vatandaşın verdiği paraları ve Haiti depremi için topladığı paraları Vakfa aktarmasının hiçbir yasal dayanağı yok. Ama hesap soran da yok.

TÜRK DİYANET VAKFI GENEL MERKEZ VE ŞUBELERİN GELİR VE GİDERLERİ

GELİRLER	YILLAR						artış kat (*)	glr ağır (**)
	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
1.1 Gelir Toplamı	230.370.821	223.388.718	298.801.483	404.038.021	584.713.253	632.080.029	2,74	
1.1.1 Kurum ve Kuruluşlardan Alınan Yardımlar	271.042	260.206	3.338	2.203.869	403.911.002	517.334.496		
1.1.2 Diğer Bağış ve Yardımlar	168.406.736	179.984.831	249.309.448	332.590.432			3,07	0,82
1.1.3 İktisadi İşletme Gelirleri	5.463.871	2.802.369	2.974.269	5.641.847	4.295.282	7.299.418	1,34	0,01
1.1.4 Diğer Gelirler Toplamı	56.229.172	40.341.312	46.514.428	63.601.873	176.506.969	107.446.115	1,91	0,17
1.1.4.1 Gayrimenkul gelirleri	46.157.744	27.390.424	31.139.480	32.713.426	91.358.051	41.938.091	0,91	0,07
1.1.4.2 Yayın gelirleri	326.038	578.486	290.912	290.735	268.403			
1.1.4.3 Diğer Gelirler	9.745.390	12.372.402	15.084.035	30.597.712	84.880.515	65.508.024	6,72	0,10
GİDERLER								
2.1 Gider Toplamı	152.485.101	164.562.557	219.543.303	314.074.110	383.497.097	482.638.242	3,17	gdr ağır (**)
2.1.1 Genel Yönetim Giderleri	21.252.596	23.626.122	30.700.733	31.618.619	38.695.969	53.182.579	2,50	0,11
2.1.2 Amaca Yönelik Giderler	131.232.505	140.936.435	188.842.570	282.455.491	344.801.128	429.455.663	3,27	0,89
2.1.2.1 İnsani Yardımlar ve Sosyal Hizmetler	25.657.893	26.539.018	32.770.615	55.846.063	16.349.776	22.664.496	0,88	0,05
2.1.2.2 Hayri ve Dini Hizmetler	65.141.747	78.479.551	120.003.906	164.832.797	138.777.767	164.128.029	2,52	0,38
2.1.2.3 Eğitim ve Araştırma Hizmetleri	24.849.434	20.401.474	19.849.310	32.801.395	74.403.802	53.045.608	2,13	0,12
2.1.2.4 Yurt Dışı Dini, Hayri ve Eğitim Hizmetleri	15.583.431	15.516.391	16.218.740	28.975.235	95.624.725	159.837.863	10,26	0,37
2.1.2.5 Diğer Amaca Yönelik Hizmetler					19.645.057	29.779.667		0,07
2.2 Gelecek Yıllara Ait Gelirler	77.885.720	58.826.161	79.258.180	89.963.911	201.216.157	149.441.787	1,92	
TOPLAM	230.370.821	223.388.718	298.801.483	404.038.021	584.713.253	632.080.029		

(*) Gelir ve Giderlerin 2010-2015 arasındaki kaç kat arttığını göstermektedir.
(**) Gelir ya da gider türünün ilgilili yıl bütçesi içindeki ağırlığını göstermektedir.

Diyanet Vakfı'nın Şirketi: KOMAŞ

Vakfın KOMAŞ adlı ticari bir şirketi var. 2001 yılında GİNTAŞ A.Ş., KOMAŞ A.Ş., VETAŞ A.Ş., DİVANTAŞ A.Ş. ve 29 MAYIS A.Ş. adlı beş şirketinin birleştirilmesiyle oluşturulmuş. İnşaat, ahşap doğrama ve dekorasyon, seyahat acentesi, ticaret ve pazarlama, özel eğitim kurumları işletmeciliği, soğuk

hava tesisleri işletmeciliği gibi birbiriyle ilgisi olmayan birçok alanda faaliyet yürütüyor.

Şirketin durumunun oldukça iyi olduğu anlaşılıyor. İnternet sitesinde, Azerbaycan, Nahcivan, Türkmenistan, KKTC, Kazakistan ve Türkiye’de yaptıkları işler sıralanıp 50’nin üzerinde referans veriliyor.

Türkiye Diyanet Vakfı’nın Üniversitesi Var

İstanbul’daki 29 Mayıs Üniversitesi’ni 2010 yılında Türkiye Diyanet Vakfı kurdu.

Üniversitede, öğrencilerin hepsi tam ya da kısmi burslu olarak eğitim görüyor. İsteyenlere yurt ve ulaşım desteği sağlanıyor; ÖSYS’de dereceye giren öğrencilere bursların yanısıra ayrıca ayda 600-2.000 TL arasında değişen tutarlarda nakit başarı bursları ödeniyor.

Ne kadar güzel değil mi? Onlar da öyle söylüyor: 29 Mayıs Üniversitesi, Türkiye’nin en yüksek bursluluk oranına sahip üniversitesiymiş.

İnternet sitesinde “İslam ve Din Bilimlerinde Öncü Üniversite” olarak tanıtılıyor. Son günlerde “Osmanlı İstanbul’u” konulu seminer düzenlemişler.

Bir de Ukrayna Milli Bilim Akademisi ve TİKA işbirliğiyle “VIII Yüzyıl Osmanlı Belgeleri Işığında Osmanlı-Ukrayna” adlı bir eseri düşünce dünyasına (!) kazandırmışlar.

Diyanet Başkanı, 2014 yılında hacca gittiğinde Mekke’de bir basın toplantısı düzenledi ve 29 Mayıs Üniversitesi’ni Uluslararası İslam Üniversitesine dönüştürmeye çalıştıklarını müjdeledi.

Konuşmasında ayrıca, dünyadaki önemli İslam üniversitelerinin müfredatlarıyla Müslümanların yaşadığı sorunların üstesinden gelecek bilgi üretilemediğini; buralarda yetişen âlimlerin sorun çözmek yerine birçok yerde sorun olduğunu söyledi. Mısır’daki El Ezher Üniversitesi ile dört ülkedeki benzer okullara örnek ve destek olmak üzere İstanbul’daki 29 Mayıs Üniversitesi’ni, Uluslararası İslam Üniversitesine dönüştürüp bu sorunu çözmeyi amaçladıklarını vurguladı.

Türkiye Diyanet Vakfı Yurtdışına Açıldı

Diyanet İşleri Başkanlığı yasaının yurt dışına da açılmasını sağlayacak bir anlayışla değiştirilmesiyle Türkiye Diyanet Vakfı’nın da bu değişikliğe uyum sağladığı görülüyor.

Yurtdışı hizmetleri için 2010 yılında 15 milyon lira harcamışlardı. Bu tutar 2015 yılında 160 milyon liraya yükseldi.

Bu amaçla çok sayıda bağış kampanyaları düzenlendiği anlaşılıyor. Vakfın 2016 yılı Tanıtım Broşürü’nde, Suriye için 2011-2015 arasında 13,5 milyon lira; Filistin için 2008-2015 arasında 35 milyon lira bağış topladıkları belirtiliyor.

Tanıtım broşürlerinde, bu paralarla camilerini onarıp tefriş ettiklerini; su kuyuları açtıklarını; giyecek, yiyecek dağıttıklarını belirtiyorlar.

Hediyem Kur’an Olsun

İlginç buluşları da yok değil: Haziran 2015’de; “Kur’an-ı Kerim’e kimse hasret kalmasın diye Hediyem Kur’an Olsun” adlı bir proje başlatmışlar. Yurt dışında dağıtılmak üzere hayırseverlerden, 180 dilde “Kur’anı Kerim Meali” bağışlamalarını istemişler.

Bu kampanyaya belediyeler çok ilgi göstermiş. Mart 2016’ya değin 4 milyon lira değerinde 345 bin kitap bağışlanmış; 318 bin adedini yurt dışında dağıtmışlar.

Tanıtım broşürlerinde, hediyeleri dağıtmak için az özveride bulunmadıklarını yazmışlar. Sözgelimi, Yeni Kaledonya’ya 100 adet Kur’an götürebilmek için 20 saatlik Fransa aktarmalı zorlu bir uçak yolculuğu yapmaları

Diyanet'in uluslararası bir kimlik kazanması amaçlanıyor. Mezhep ve tarikatlara bölünmüş İslam dünyasında bir dinsel otorite, Uluslararası İslam Üniversitesi kurumları aracılığıyla yürüten ideolojik rekabetin bir tarafı olması isteniyor. Bunun yayılcı bir dış politikanın parçası olduğunu görmek zor değil. Militarizmi kışılda ararken camide buluyoruz!

gerekmiş. Ama değmiş: adamlar, ellerinde olmadığı için fotokopilerden okuyorlarmış, orijinal kitaplara kavuşmuşlar. İnternetteki sitelerine "ülkemize binlerce kilometre uzaklıkta yeni bir Müslüman topluluğa ulaşmanın heyecanını yaşadık" diye yazmışlar.

Yurtdışında da Eğitim Veriyorlar

Diyanet Vakfı 2016 Tanıtım Broşüründe, Azerbaycan, Somali, Pakistan, Malezya, Bengaldeş gibi 11 ülkede 3.635 öğrenci okuttukları, ayrıca önceki yıllarda okuttukları 5.201 öğrencinin mezun olduğu belirtiliyor.

Yurt dışından da Türkiye'ye, "Uluslararası İlahiyat Öğrenci Programı", "Uluslararası Konuk Öğrenci Programı" gibi adlar altında 108 ülkeden 2.400 öğrenci getirip okuttukları belirtiliyor. Önceki yıllarda ise 1.856 öğrenci mezun olmuş.

DİNİ VE SOSYAL HİZMETLER VAKFI

Vakfın sitesinde "Tokyo Camii Vakfı" adıyla 1997 yılında kurulduğu ve cami bitirildikten sonra 2003 yılında adının "Dini ve Sosyal Hizmet Vakfı" olarak değiştirildiği yazıyor. Vakfın yeni görev tanımı "Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yurt içi ile yurt dışında verdiği hizmetleri desteklemek ve senesinde yazılı diğer faaliyetleri gerçekleştirmektir" şeklinde belirleniyor.

Vakfın mütevelli heyetinde Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Görmez var. Yönetiminde ise Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı ile Başkan ve Genel Müdür düzeyindeki yöneticileri bulunuyor.

Camilerin Ticari Ünitelerinden Elde Edilen Kira Gelirlerinin %25'i Bu Vakfa Gidiyor

Kamuoyu, cami ve mescitlerin ticari ünitelerinden elde edilen gelirin %25'inin Dini ve Sosyal Hizmetler Vakfı'na tahsis edildiğini, Sayıştay'ın 2011 yılı Maliye Bakanlığı denetim raporundan öğrendi.

Maliye Bakanlığı ile Diyanet İşleri Başkanlığı 2006 yılında bir protokol yapmışlar. Yasal hiçbir geçerliği olmayan protokolda, kiralama yetkisi Diyanet'e bırakılmış ve elde edilen gelir, o yıldan sonra %30'u Hazine'ye, %35'i cami derneğine, %25'i Dini ve Sosyal Hizmet Vakfı'na ve %10'u ilgili müftülüğe bırakılmak üzere paylaşılmaya başlanmış.

Sayıştay, bu işin 2006 yılında başladığını fark etmiş ama Diyanet yetkililerinin daha sonraki açıklamalarından bu işin 2002 yılından beri sürdüğü ortaya çıktı.

Sayıştay'ın Raporunda, yasalara aykırı olarak yapılan Protokol ile kamu-nun olması gereken 23 milyon 795 bin liranın çeşitli vakıf ve derneklere dağıtıldığı belirtiliyor ve bir an önce uygulamadan dönülmesi gerektiği belirtiliyordu.

Diyanet'e bırakılarak çeşitli vakıflara dağıtılan kamu gelirinin tutarının aslında daha çok olduğu anlaşılıyor. Çalışma Bakanı 24 Mayıs 2013'de 6487 sayılı Yasanın görüşülmesi sırasında bir soru üzerine 2007-2012 arasında Diyanet'e bırakılan kira geliri tutarının 54 milyon lira olduğunu söyledi.

Ama artık hangi yılda başlatıldığının ve sağlanan çıkarın tutarının belirlenmesinin bir anlamı yok. Çünkü Temmuz 2013'de Diyanet İşleri Yasası'na Ek 4. Madde yazılarak uygulama yasallaştırıldı.

Vakıf, Camilerin Minarelerine Konulan Baz İstasyonlarını da Kiraya Veriyor

Vakıf, minarelere baz istasyonu kurup metropol illerde 5.000, diğler illerde 4.000; nüfusu 40 binin altındaki yerlerde ise 2.500 ABD doları karşılığı kira alıyor.

Bu şekilde elde edecekleri gelir tehlikeye girdiğı için, camilerin çevrede yaşayanların bu işe karşı çıkmalarından oldukça rahatsız oldukları anlaşılıyor. Mahalle halkı yargıya başvurduğunda kaldırmak zorunda kalıyorlar. Yargı yoluna başvurulmasını önlemek amacıyla yöre halkıyla buluşup, "bilimsel örnekler" vererek zararsız olduğunu kanıtlamaya çalışıyorlar.

*Allah çarpmadıkça
çarpılmazsınız...
Camilere kurulan
baz istasyonlarının
kira gelirleri Dini ve
Sosyal Hizmetler
Vakfı'na gidiyor.
Çevrede oturanların
tepkisini gidermek, din
görevlileri için önemli
bir görev haline geliyor.
Din ve bilim açısından
istasyonların zararsız
olduğunu ev ev
gezerek anlatıyorlar.*

EK: DİNCİ VAKIFLAR İLE BİRLİKTE TABLO TAMAMLANIYOR

DİNCİ VAKIFLARA KAMU KAYNAKLARINDAN ÇIKARLAR SAĞLANIYOR

Kamuoyunda TÜRGEV ve Ensar Vakfı, kurucularının kişisel özellikleri, güçlü olmaları ve tecavüz olaylarındaki konumları gibi nedenlerle bir süredir çokça tartışılmaya başlandı. Oysa eğitime el atmış çok sayıda dinci vakıf var. Bu vakıflara kamu taşınmazları bedelsiz ya da çok düşük bedellerle tahsis ediliyor.

Basında yer alan birkaç örneği sıralayalım: İstanbul Büyükşehir Belediyesi 2015 yılında yurt olarak kullanılmak üzere TÜRGEV'e 6; ENSAR'a 7; Aziz Mahmud Hüdayi Vakfına 4; Asitane Kültür Sanat ve Eğitim Vakfına 1 ve İstanbul Darülfünun İlahiyat Vakfına 1 taşınmaz devretmiş. Isparta İl Genel Meclisi'nin 10 Mart 2016 tarihli kararıyla Ensar Vakfı'na 10 yıl süre ile bedelsiz tarihi bir ev tahsis edildi. 2016 Mayıs ayında ise Ankara'da bir bina yine bu vakfa tahsis edildi.

Dinci içerikleri nedeniyle öne çıkmış vakıfların kimilerine kısaca göz atmakta yarar var:

İlim Yayma Vakfı'nın, dört kurumu var: Sabahattin Zaim Üniversitesi, Özel İrfan Eğitim Kurumları, Yüksek Tahsil Talebe Yurdu ve İlim Yayma Vakfı İktisadi İşletmesi.

Ülke genelinde en yaygın hizmet ağına sahip vakıf olarak tanınıyor. Farklı yerlere dağılmış 146 yurt binasında 25 bin öğrenci barındıran bu Vakıf, 1974 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla kamu yararına çalışan vakıf kapsamına alındı. Daha önce, bu vakfa Cumhurbaşkanlığı tarafından üstün hizmet plaketi, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından da şükran plaketi verilmişti.

Bu vakfın İlk Kurucular listesinde Korkut ve Turgut Özal, Sabahattin Zaim, İbrahim Bodur gibi isimler yer alırken Mevcut Kurucular listesinde : Tayyip ve Bilal Erdoğan, İsmail Kahraman, Ahmet Davutoğlu, Abdullah Tivnikli, Numan Kurtulmuş, Faruk Çelik, Kemal Unakıtan, Murat Ülker, Kadir Topbaş gibi isimler var.

ENSAR Vakfı'nın kurucuları arasında Abdullah Gül'ün damadı Mehmet Sarımermer, İstanbul Belediye Başkanı Kadir Topbaş ve Ömer Dinçer var.

26 Nisan 2014 tarihinde Karaman'ı ziyaret eden Tayyip Erdoğan bugünlerde 45 çocuğa cinsel istismar skandalıyla gündemde olan Ensar Vakfı Karaman Şubesi tarafından coşkuyla karşılanmıştı.

Vakıflar, Diyanet'in çevresinde kurgulanan dinselikleştirme operasyonlarında önemli bir yer tutuyorlar. Ensar'daki rezillikleri örtbas etme konusundaki çalışkanlık, bu sistematiğin domino taşları gibi birbirine bağlı olmasıyla da ilgili.

Ensar'da yaşananlar, İslamcı kurum ve pratiklerin bütününe kolaylıkla teşmil edilebilir nitelikte.

Ensar'ın bu kadar korunup savunulması ise hem bununla ilgili hem de Ensar ile başlayacak bir geri adımın arkasının geleceğinden korunması ile...

Yeni Şafak gazetesinin sahibi Ahmet Şişman ise 2011 yılına değin Vakfın başkanlığını yapmıştı.

20 ilde 46 öğrenci yurdu ile 5 bin öğrenciye hizmet verdiği, ayrıca 3 bin üniversite öğrencisine burs verdiği ve TÜRGEV ile dirsek teması içinde Londra ve Newyork'da öğrenciler için yurt çalışmaları yaptıkları belirtiliyor.

Ensar vakfı, 301 kişinin öldüğü maden cinayeti sonrasında halkın öfkesini dinsel inançları kullanarak bastırmak amacıyla önemli bir görev üstlenmiş, Soma'da "Değerler Eğitimi" adını verdiği bir yaz okulu açmıştı.

TÜRGEV, belediyelerin hediye ettiği taşınmazlarla dikkat çekiyor. Belediyeler binalar yapıyor, hasarlı binaları onarıyor ve eğitim versin diye bu vakfa hediye ediyor.

Kurucuları arasında, Bilal Erdoğan, Tayyip Erdoğan'ın kızı Esra, halasının kocası, AKP Genel Başkan yardımcısı, Berat Albayrak'ın kardeşi, Mehdi Eker'in kızı var. TÜRGEV'in 40 yurdunda yaklaşık 8 bin beş yüz öğrenci barındırdığı belirtiliyor.

TÜGVA (Türkiye Gençlik Vakfı), internet sitesinde 5 Mart 2016 tarihinde Adıyaman Belediyesi ile ortak bir program düzenledikleri belirtiliyor. Programın adı şöyle: "Cennete gidemezsek yandık" Program, Kuran-ı Kerim tilaveti ile başlamış, açılış konuşmasından sonra sahneye çıkan Fatih Yağcı, ayetler ve hadisler ışığında cehennemın zorluklarından ve cennetin güzelliklerinden bahsetmiş. 21 yurttan 1.500 öğrenci barındırdığı, bunun yanısıra Vakıf evleri ile de hizmet verdiği belirtiliyor.

Anadolu Gençlik Derneği'nin İnternet sitesine girdiğinizde Necmettin Erbakan'ın resmiyle karşılaşıyorsunuz. Dernek yetkililerinin basında çıkan söyleşilerinde altı çizilen nokta da bunu tamamlıyor: İstanbul Şubesi Üniversiteler Komisyonu Başkanı Mustafa Alver, "AGD Milli Görüş'ün gençlik teşkilatıdır" buyuruyor.

Derneğin kendi sunduğu verilere göre 135 yurdunda 7 bin; 850 öğrenci evinde de 5 bin 500 olmak üzere 12.500 öğrenci barınıyor.

Bu vakıfların sayısı çok fazla ve raporun giriş bölümünde de sözü edildiği üzere, aralarındaki dayanışma refleksi çok güçlü. ENSAR'ı kurtarmak için, bunların 150'sinin birleşerek kurduğu Türkiye Gönüllü Teşekküller Vakfı derhal korumaya geçti.

Yasadışı Eğitim Kurumu Açmalarına Göz Yumuluyor

Bu vakıfların çoğu etkinliklerini yasalara aykırı olarak yürütüyor.

Konuyu biraz açalım: Anayasanın 42. Maddesine göre; "eğitim ve öğretim,

ANKARA •

• KONYA

ANTALYA •

• İSTANB

BURSA •

• I

TÜRGEV

TÜRKİYE GENÇLİK VE EĞİTİME HİZMET VAKFI

TOPLU YURT AÇILIŞ TÖRENİ

25 ŞUBAT 2015

Diyanet yetmiyor. Diyanet Vakfı yetmiyor. Cihat, onlarca vakfın katkısıyla sürüyor. Ensar rezaleti ile kamuoyunun gündemine gelen devlet destekli, AKP himayeli gerici vakıflar, yasa, kural, adap tanımıyor.

Atatürk ilke ve devrimleri doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, devletin gözetim ve denetimi altında yapılır (...) bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz.”

Uymayana ceza yaptırımı öngörülmemişse yasak koymanın bir anlamı olamaz. Anayasa’da yer alan bu sınırlamaya uymamanın bir cezası da var elbette. Yani doğrudan Anayasa’da yer alan ifadelerle çerçevesi çizilmiş bir yasaktan, bunun ihlaliyle oluşan bir suçtan ve bu suç için öngörülen cezalardan söz ediyoruz.

Ama, 2005 yılının Haziran ayında çıkarılan bir yasa ile cezanın üst sınırı, bir yılı düşürüldü, böylelikle ertelenmesi ya da para cezası ile geçirtilmesine olanak tanındı ve daha da önemlisi, yasadışı eğitim kurumlarının kapatılması kuralı kaldırıldı.

SONUÇ

Laikliğin en genel tanımı ve uygulamadaki karşılığı, devlet işlerine, siyasete ve devlet eliyle örgütlenen kamu işlevlerine dinin karıştırılmamasıdır.

Çağdaş ve laik devlet, faaliyetlerini bir inanç sisteminin, gücünü dinsel inançtan alan bir tanrısal otoritenin emrettiklerine dayandıramaz. Laik devlet, sadece farklı inançtan insanları hep birlikte ve eşit olarak temsil edebilmek için değil, aynı zamanda dinsel inanç ve kurumların siyasal kimlik ve güç kazanmalarına izin vermemek için, dinsel olanı devletin dışında tutar. Dinin siyasete karışmasına izin vermez.

Bu devletin dinsel alanla ilgili sorumluluklarının olmayacağı anlamına gelmez elbette. Her şey bir yana laik devlet, dinin siyasete karışmasına izin vermezken, inanç kurum ve yapılarının temel hak ve özgürlüklere etkilerini de denetlemek durumundadır.

Burada anlatılan denetim ve müdahale devletin “dinsel” bir varlık kazanması değildir. Laik devlet, “dinin doğru yaşanması”, “orjinal kurallarına uygunluğunu koruması” ya da tersine “kabul görmüş siyasal kurallara göre reforme edilmesi” gibi bir görev tanımına sahip olamaz.

Ama laik devlet, yurttaşların bu konudaki bireysel ihtiyaçlarının karşılanması konusunda ortak, bütünlüklü çözümler geliştirebilir. Dini inanç ve ibadetlerin, toplumsal alanda gerilim ve çatışma hatları doğurmaması, dinsel inançların hak ve özgürlüklerin kısıtlanması için kullanılmaması, din aracılığıyla insanların istismar edilmemesi, zora maruz kalmaması da laik devlet kurumlarının örgütlenmesi ve işletilmesinde esaslı belirleyiciler olmak durumundadır.

Diyanet İşleri Başkanlığı, tarihsel olarak feodal bir dinsel imparatorluktan, bilimin ve halk iradesinin yol gösterici olacağı demokratik bir cumhuriyete geçiş çabalarının bir parçası olarak kurulmuştur.

Özellikle başlangıç noktasında, dine dayalı bir devlet hakimiyeti ya da dine hakim olarak onu kullanmaya çalışan bir devlet yapılanması söz konusu değildir.

Mezhep ve din savaşlarının binyıllara damga vurduğu bir coğrafyada nüfus içinde hakim din olarak görülen İslam'ın laik devlet objektivitesi ve bilimsel ilerleme ve çağdaşlaşma ile uyumlu bir biçimde var olabilmesi Cumhuriyet'in kuruluş ve yerleşme yıllarında önemli bir hedef olmuştur.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bu kalkış noktasıyla artık hiçbir ilgisi kalmamıştır.

Bu ne zaman oldu? DİB ne zaman tarikatların, cemaatların parselledikleri, Anayasal ilkeleri yok etmeyi hedefleyen, giderek kendisini Türk devletinin çekirdeğindeki İslami din otoritesi olarak kurgulayan bir yapı haline geldi?

Bu broşürde anlattığımız çarpıklıklar, yakın tarihimizde, Cumhuriyet dönemi boyunca, pek çok siyasi örgütün, hükümetin ve politikacının karıştığı süreçler içinde ortaya çıkmış, örgütlenip olgunlaşmıştır.

Ancak, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın, AKP ile birlikte yerleştiği konumun çok ayırt edici ve tehlikeli bir bütünlüğü vardır.

DİB, ülke nüfusunun, yurttaşların, dini otorite ile yeniden şekillendirilmesi; dini yapılanmanın çok büyük bir ekonomik gücün üzerine yerleşmesi; ülke siyaseti ve devlet kurumsallığı içinde yüksek bir otoriteye kavuşması; belirli bir mezhebin genel toplumsal kimlik ve devlet niteliği haline getirilmesi amaçları doğrultusunda çalışan ve bu çalışmada önemli sonuçlar almış bir kurumdur.

DİB, bunun ötesinde bir de uluslararası politika alanında işlev ve anlam kazanmıştır ki, bu tehlikenin ölçeğini daha da büyütmektedir. DİB'in araçlık ettiği (başka araçların yanısıra ama belki de bu araçların belirleyeni olarak) Türk İslam Devleti arayışı, bölge ve dünya barışını, halkımızın geleceğini, kısaca uygarlığı tehdit etmektedir.

Laik devletin, yukarıda andığımız şekilde, inanç ve inançsızlık özgürlüğünü, dinsel yapıların bilimsel ve insani gelişmeyle barışık varlığını garanti etmek adına kurum ve yapılaşmalara gitmesi doğal ve gereklidir.

Öte yandan bunun karşılığı laik Cumhuriyet içinde belirli bir dinin otoritesini taşıyan kurumların oluşturulması, bunların devlet tarafından ihya edilmesi ve politik hedefler doğrultusunda kullanılması olamaz.

"Dinsel cemaatler, tamamen sivil bir biçimde ve özgürce örgütlenip, öz finansmanlarını sağlasınlar. Yurttaşların vereceği destek ve bu yapılanmaların halk üzerinde kuracağı dinsel otoriteyle devletten tamamen bağımsız olarak din ve inanç hayat bulsun" görüşü ise kestirmeci, safça ve yanlış bir tutumu yansıtır.

Her şeyden önce dinsel özgürlükler, dinlere, dinsel yapılara değil, inanç sahibi bireylere göre tanımlanmalıdır.

Yıllarca, Diyanet İşleri Başkanlığı'na karşı tavır alan ve esasen bunu "laikliğe karşı" olduğu için yapan geniş bir gericî örgütlenme vardır. Şimdilerde bu eleştirilerini pek de görünür kılmayan bu kesimler, DİB'in devletin dini kontrol etme ve denetleme işleviyle hareket ettiğini düşünmüşler ve her

şeyden önce kendi dinsel yapılanmalarının mutlak bir serbestiyete kavuşmasını istemişlerdir.

Laik devlet elbette buna izin veremez. Dinlerin, parasal güce ya da toplumsal nüfuza sahip kesimler tarafından "serbestçe" kullanılması, inançların manipüle edilmesi engellenmelidir.

Gelinen noktada Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bu amaca hizmet etmediği ise çok açıktır.

Bugün Diyanet, laik bir Cumhuriyet içinde değil ancak bir İslam Devleti içinde kendine yer bulabilecek bir kurum durumundadır. Bu kurum kapatılmalıdır.

İleri Yayımcılık

Kapak Tasarımı: Uğur Güç
Tasarım: Özgür Aydoğan

Baskı: Kayhan Matbaacılık
Bakır ve Pirinç Sanayicileri Sitesi Orkide Caddesi No:9
Haramidere/Beylikdüzü/İstanbul
Tel: (0212) 875 48 86-87

1. Baskı Haziran 2016

İleri Yayımcılık Tanıtım ve Ticaret Limited Şirketi
Osmanağa Mahallesi Osmercik Sokak N:9/16 Kadıköy/İstanbul